

**Комунальний заклад Київської обласної ради
"Чорнобильський медичний фаховий коледж"**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заст. директора
з навчальної роботи

Тетяна КРАВЧЕНКО

30" 08 2024 року

Циклова комісія клінічних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**Медсестринський догляд за пацієнтами та основи
медичної маніпуляційної техніки**

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Мова викладання	Українська

Яготин
2024

Робоча програма Медсестринський догляд за пацієнтами та основи медичної маніпуляційної техніки

для здобувачів освіти за спеціальністю 223 Медсестринство,

Освітньо-професійна програма Сестринська справа
2024 року

Дьогтяр Ніна Михайлівна, викладач

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії клінічних дисциплін

Протокол № 1 від "18" 08 2024 року

Голова комісії ШУЛЛА Марія ШУЛЛА

Перезатверджено:

20____ рік _____
20____ рік _____
20____ рік _____
20____ рік _____

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика Освітнього компонента
Кількість кредитів – <u>9</u>	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> Спеціальність <u>223 Медсестринство</u>	Нормативна
Загальна кількість годин - 270	Освітньо-професійна програма: <u>Сестринська справа</u>	Рік підготовки:
		<i>1-й</i>
		Семестр
		<i>1-й, 2-й</i>
		Лекції:
		<i>20 год/16 год</i>
		Практичні:
		<i>64 год./80 год.</i>
Самостійна робота:		
<i>40год./50год.</i>		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи здобувача освіти -	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>фаховий молодший бакалавр</i>	Вид контролю: <i>Екзамен</i>

2. Мета та завдання освітнього компонента

Навчальну програму з освітнього компонента “Медсестринський догляд за пацієнтами та основи медичної маніпуляційної техніки” складено для КЗ КОР «Чернобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство, відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство, ОПП Лікувальна справа.

На вивчення курсу відводиться — 270 год; з них: 36 год — теоретичні заняття, 144 год — практичні заняття та 90 год — самостійна робота.

Загальною метою вивчення цього предмета є засвоєння здобувача освіти теоретичних знань та практичних умінь при здійсненні медсестринського процесу.

Програма містить чотири розділи, послідовне вивчення яких формує у майбутніх медичних сестер холистичне бачення своєї майбутньої професії.

Завдання розділу «Вступ до предмета “Основи медсестринства”. “Медсестринські теорії і процес”» — вивчити історію та філософію медсестринської справи в нашій країні і за кордоном, різні моделі медсестринської справи і засвоїти медсестринський процес, а також навчити студентів техніці спілкування та методиці медсестринської педагогіки.

Формування власного погляду на професію, ознайомлення з моральними концепціями, принципами й традиціями медсестринської справи дасть змогу здобувачам освіти краще зрозуміти сутність майбутньої професії.

Заняття з філософії медсестринської справи рекомендується проводити у формі ділових ігор, під час яких здобувачі освіти повинні самостійно розкрити зміст основних етичних елементів філософії медсестринської справи.

Медсестринський процес розглядається як метод організації та надання догляду за пацієнтом, спрямований на задоволення фізичних, психологічних і соціальних потреб людини, сім’ї та суспільства.

Ознайомлення здобувачів освіти з медсестринським процесом має починатися з першого семестру, оскільки медсестринський процес виховує у здобувачів освіти здатність до чіткого розуміння проблем пацієнта і самостійного прийняття рішень у межах своєї компетенції; є серед основних практичних умінь медичної сестри і навчає навичкам спілкування. Заняття рекомендується проводити переважно в кабінетах доклінічної практики шляхом моделювання клінічних ситуацій.

Завдання розділу “Основи практичної діяльності медичної сестри. Маніпуляційна техніка” — набути умінь та навички виконання різних медсестринських маніпуляцій. Рекомендується приділяти увагу не лише оволодінню маніпуляційною технікою, а й майстерності спілкування медичної сестри з пацієнтами та їх оточенням, навчанні пацієнта та (або) членів його сім’ї необхідним навичкам догляду в домашніх умовах.

Враховуючи, що дисципліна “Основи медсестринства” є початковим етапом навчання, то щоб виключити ризик для здоров’я пацієнта, програма передбачає в основному фантомний цикл. Оснащення кабінетів доклінічної практики має відображати реальні умови та імітувати робоче місце медичної сестри.

Здобувачі освіти відпрацьовують одне на одному маніпуляції в тому разі, якщо останні не супроводжуються ризиком для здоров’я або не зачіпають почуття власної гідності (наприклад, заходи особистої гігієни, годування пацієнта, транспортування, відпускання найпростіших фізіотерапевтичних процедур тощо).

Обговорення медсестринських втручань при можливих проблемах пацієнта сприяє формуванню професійного мислення при оволодінні медсестринськими маніпуляціями, дає студентам змогу уникнути хибного уявлення про медсестринську діяльність як механічне виконання завдань, закріплює знання, умінь та навички, об’єднуючи їх у гнучку систему догляду.

Розділ “Основи санології” висвітлює основні принципи здорового способу життя, можливості втручання медичної сестри задля зміцнення здоров’я хворого та збереження здоров’я здорових людей.

Розділ “Підсумкова практика” передбачає проведення практичних занять в умовах відділень лікувально-профілактичних закладів та практичної діяльності здобувача освіти під керівництвом викладача основ медсестринства. Здобувачі освіти щоденно відпрацьовують практичні навички, передбачені програмою, виконують лікарські призначення, ведуть робочі щоденники та медсестринську документацію.

Застосовуючи активні форми навчання при викладанні дисципліни (індивідуальні завдання, тести, створення та розв’язання проблемних ситуацій, ділові ігри тощо), доцільно застосовувати різні форми самостійної роботи, які формують санітарно-освітнє мислення майбутнього фахівця, спонукають до самостійного набуття знань, умінь та навичок.

Під час навчання слід акцентувати увагу на основних наказах та інструктивних документах МОЗ України, сучасному стані захворюваності в регіоні, Україні та світі, необхідності гарантувати інфекційну безпеку медичного персоналу.

Після вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні знати:

- теорію і філософію медсестринської справи;
- основні потреби людини;
- роль медичної сестри у збереженні індивідуального та громадського здоров’я;
- структуру лікувально-профілактичних закладів;
- функціональні обов’язки медсестри стаціонару;
- основні види медичної документації приймального і соматичного відділень, правила їх оформлення;
- визначення поняття медсестринської справи, її основні функції;
- історію розвитку і становлення медсестринської справи;
- роль медичної сестри, як спеціаліста в системі охорони здоров’я, її основні завдання, права та обов’язки;
- визначення санітарно-протиепідемічного режиму, його призначення, засоби досягнення;
- види і методи дезінфекції та стерилізації, їх характеристики;
- лікувально-охоронний режим: визначення, шляхи забезпечення;
- основні принципи лікувального харчування;
- особливості спостереження і догляду за пацієнтами в гарячці;
- особливості спостереження і догляду за пацієнтами з порушеннями функціонального стану органів дихання, кровообігу, травлення, сечової системи;
- догляд за тяжкохворими та агонуючими;
- основні методи лабораторних досліджень, їх принципи, підготовку пацієнтів до лабораторного обстеження;
- характеристику рентгенологічного та ендоскопічного методів дослідження, особливості підготовки пацієнта до обстеження за допомогою цих методів;
- основи санології;
- необхідність впровадження медсестринського процесу в медсестринську освіту і практику;
- характеристику етапів медсестринського процесу;
- чинні накази, інструкції і методичні вказівки МОЗ України, Головних управлінь охорони здоров’я облдержадміністрацій України.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- здійснювати медсестринський процес;
- документувати медсестринський процес;
- забезпечити інфекційну безпеку пацієнта і медсестри;
- навчити пацієнта та членів його сім’ї навичкам само- і взаємодогляду;

- професійно спілкуватися;
- виконувати санітарне оброблення пацієнта;
- готувати і застосовувати дезінфекційні розчини;
- проводити стерилізацію;
- скласти добове меню та виписувати порційну вимогу;
- годувати тяжкохворих;
- вимірювати температуру тіла, визначати пульс, артеріальний тиск, добовий діурез, водний баланс;
- ставити газовивідну трубку, клізми;
- проводити катетеризацію і промивання сечового міхура м'яким катетером;
- виконувати найпростіші фізіотерапевтичні процедури;
- застосовувати лікарські засоби: зовнішньо, ентерально і парентерально;
- готувати пацієнта до лабораторного, рентгенологічного, ендоскопічного та ультразвукового методів дослідження;
- оформляти медичну документацію;
- давати рекомендації щодо здорового способу життя, загартування, рухової активності, раціонального харчування, активного довголіття, планування сім'ї;
- проводити санітарно-освітню роботу (оформлювати санітарні бюлетені, бесіди, лекції).

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- досягнення медицини, що втілюються в практику охорони здоров'я;
- нові лікарські засоби і методи їх застосування, нові методи діагностики захворювань;
- екологічний та санітарно-епідеміологічний стан регіону, країни.

**ОПП «Сестринська справа»
Загальні компетентності (ЗК)**

- ЗК. 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК. 3. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК. 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК. 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК. 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК. 1. Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.
- СК. 2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.
- СК. 3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.

СК. 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК. 5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

СК. 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК. 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК. 8. Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.

СК. 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК. 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК. 11. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК. 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

СК. 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК. 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

СК. 15. Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунпрофілактику, включаючи її популяризацію.

Програмні результати навчання (РН)

РН. 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН. 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН. 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН. 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН. 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН. 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН. 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН. 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

- РН. 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.
- РН. 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.
- РН. 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.
- РН. 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .
- РН. 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.
- РН. 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.
- РН. 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.
- РН. 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.
- РН. 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.
- РН. 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.
- РН. 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

3. Програма освітнього компонента

№ п/п	Вид заняття	Зміст	К-ть годин
<i>1 семестр</i>			
1	<i>Лекція</i>	<p style="text-align: center;">Система охорони здоров'я в Україні. Історія медсестринської справи. Охорона праці в галузі</p> <p>Визначення поняття “медсестринська справа”. Значення медсестринської справи для охорони здоров'я, її функції. Медсестринська справа як предмет; мета, завдання, її місце серед інших дисциплін у системі медичної освіти. Філософія, теорія, суть медсестринської справи.</p> <p>Положення про медичну освіту, медичні школи, училища, медичні коледжі. Система підготовки медсестер в Україні сьогодні.</p> <p>Кваліфікаційна характеристика медичної сестри (призначення, вимоги до особистості, професійні вимоги).</p> <p>Значення самовиховання і самоосвіти в житті та діяльності медсестри. Система підвищення кваліфікації. Атестація кваліфікаційного рівня. Кваліфікаційні категорії.</p> <p>Роль медичної сестри в лікувальному процесі. Догляд за пацієнтами як лікувальний чинник. Права та обов'язки медичної сестри.</p> <p>Медсестринська етика та деонтологія. Мистецтво спілкування в медсестринстві. Навчання в медсестринській справі. Медсестринська педагогіка.</p>	2

		<p>Поняття про потреби, теорію і класифікацію потреб людини. Ієрархія потреб по Маслоу, її значення для медсестринської справи. Характеристика життєво-важливих потреб.</p> <p>Охорона праці в галузі. Професійні шкідливості в роботі медсестри, їх профілактика. Дотримання правил техніки безпеки.</p> <p><i>Історія розвитку медсестринської справи в Україні (організація шпиталів у Запорізькій Січі, догляд за хворими і пораненими в монастирях). Міжнародне визнання діяльності Ф. Найтінгейл (1820—1910). Товариство Червоного Хреста, його значення в створенні шкіл сестер милосердя.</i></p>	2
2	Самостійна робота	<p>Медсестринські теорії (моделі)</p> <p>Визначення поняття “модель (теорія) медсестринської справи”. Медична та медсестринська модель догляду. Ф. Найтінгейл — основоположниця медсестринської справи. Модель поведінкової системи Д. Джонсон, адаптаційна модель К. Рой, модель дефіциту самодогляду Д. Орем, вдосконалена модель здоров’я М. Аллен.</p>	2
	Самостійна робота	<p><i>Модель В. Хендерсон як основа медсестринського процесу для країн, що здійснюють реформу медсестринської освіти та практики.</i></p>	2
3	Лекція	<p>Медсестринський процес. Етапи медсестринського процесу</p> <p>Етапи медсестринського процесу, їх взаємозв’язок і зміст кожного етапу. Необхідність впровадження медсестринського процесу в медсестринську освіту і практику.</p> <p>Перший етап медсестринського процесу: медсестринське обстеження пацієнта.</p> <p>Методи обстеження пацієнта: суб’єктивний, об’єктивний.</p> <p>Суб’єктивне обстеження: розпитування пацієнта, бесіда з родичами пацієнта.</p> <p>Об’єктивне обстеження пацієнта: фізичне обстеження, знайомство з медичною картою, бесіда з лікарем, вивчення спеціальної літератури з догляду.</p> <p>Реєстрація відомостей про пацієнта в навчальній медсестринській історії хвороби.</p> <p>Другий етап медсестринського процесу: медсестринська діагностика.</p> <p>Формулювання проблем пацієнта. Різниця між проблемою пацієнта і медичним (лікарським) діагнозом.</p> <p>Класифікація проблем пацієнта. Визначення пріоритетних проблем.</p> <p>Формулювання медсестринського діагнозу, документування.</p>	2

4	Лекція	<p>Третій етап медсестринського процесу: планування медсестринського догляду.</p> <p>Складання індивідуального плану догляду за пацієнтом, його значення. Використання стандартних планів клінічного догляду за пацієнтом при написанні індивідуального плану.</p> <p>Погодження плану догляду з пацієнтом та членами його сім'ї.</p> <p>Документування плану догляду в навчальній медсестринській історії хвороби.</p> <p>Четвертий етап медсестринського процесу: реалізація (виконання) плану медсестринських втручань.</p> <p>Типи медсестринських втручань: залежні, незалежні, взаємозалежні.</p> <p>Визначення об'єму медсестринських втручань, документування.</p> <p>П'ятий етап медсестринського процесу: оцінювання результатів і корекція догляду.</p> <p>Аналіз причин отриманих результатів і формулювання висновків.</p> <p>Документація оцінювання в навчальній медсестринській історії хвороби.</p> <p>Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів. Дезінфекція</p> <p>Санітарно-протиепідемічний режим: мета, завдання, засоби забезпечення.</p> <p>Внутрішньолікарняної інфекції: проблеми, способи передачі. Групи ризику. Фактори, що впливають на можливість інфікування.</p> <p>Інфекційний контроль у лікувально-профілактичних закладах. Оброблення рук до і після виконання маніпуляції. Оброблення рук і слизових оболонок в разі контакту з біологічними рідинами.</p> <p>Значення дезінфекції та стерилізації виробів медичного призначення в профілактиці внутрішньолікарняної інфекції.</p> <p>Види, методи та режими дезінфекції в лікувально-профілактичних закладах.</p> <p>Приготування і використання дезінфекційних розчинів: 10 %, 1 %, 0,5 % хлорного вапна, 0,5 % 1 %, 3 %, 5 % розчинів хлораміну. Правила зберігання хлоровмісних розчинів. Правила техніки безпеки при роботі з хлоровмісними розчинами. Характеристика сучасних засобів дезінфекції (АХД-2000, бонадерм, дезактин, кутасепт, сайдекс, стериліум, сульфохлорантин, хлорантоїн тощо).</p> <p>Дезінфекція предметів догляду за пацієнтом.</p> <p>Передстерилізаційне очищення шприців, голок, гумових виробів. Мийні розчини, приготування, критерії використання. Контроль якості передстерилізаційного очищення: реактиви, постановка, критерії оцінювання.</p> <p>Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів. Дезінфекція</p>	2
	Лекція		

5		<p>Стерилізація. Стерилізація в сухожаровій шафі: режим стерилізації, контроль за режимом, види упаковки медичних інструментів. Автоклавування: режим стерилізації, контроль за режимом, види упаковки медичних інструментів.</p> <p>Дезінфекція і утилізація одноразових медичних виробів.</p> <p>Централізоване стерилізаційне відділення: обладнання, функції.</p> <p>Профілактика передачі вірусів парентеральних гепатитів і ВІЛ-інфекції в лікувально-профілактичних закладах: шляхи інфікування, загальні застережні заходи.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, страх перед ризиком ВІЛ-інфікування).</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p>	2
6	<i>Лекція</i>	<p>Типи лікувально-профілактичних закладів. Безпечне лікарняне середовище</p> <p>Лікувально-охоронний режим та його значення для пацієнта.</p> <p>Види режимів рухової активності пацієнта.</p> <p>Біомеханіка тіла. Правильне положення тіла.</p> <p>Організація робочого місця медичної сестри для забезпечення правильної біомеханіки тіла та запобігання травмам хребта (у положенні сидячи, стоячи, при підніманні важких речей).</p> <p>Запобігання травмам у пацієнта. Специфіка ризику виникнення травм у пацієнтів різного віку. Медсестринські втручання для зниження ризику падіння, отруєння й ураження електричним струмом. Виявлення пацієнтів з високим ризиком нещасних випадків (вік старше за 65 років, порушення свідомості, зору, слуху, ходи і рухливості, побічні ефекти лікарської терапії).</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, високий ризик падіння, пов'язаний з порушенням рухової функції).</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p>	2
7	<i>Лекція</i>	<p>Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта</p> <p>Клінічні симптоми захворювання органів дихання. Можливі проблеми пацієнта: задишка, кашель, кровохаркання. Спостереження та догляд за пацієнтом.</p> <p>Клінічні симптоми захворювань кровообігу. Можливі проблеми пацієнта: біль у серці, запаморочення, брадикардія, тахікардія, аритмія, гіпотензія, гіпертензія тощо. Спостереження та догляд за пацієнтом.</p>	2
8	<i>Лекція</i>	<p>Спостереження і догляд за пацієнтами із захворюванням органів травного каналу</p> <p>Клінічні симптоми при захворюваннях органів травного</p>	2

9	Лекція	<p>каналу. Можливі проблеми пацієнта: блювання, аспірація блювотних мас, метеоризм, закрепи тощо. Спостереження та догляд за пацієнтом.</p> <p>Клінічні симптоми при захворюваннях органів сечової системи. Можливі проблеми пацієнта: нетримання або затримка сечі, анурія, олігоурія, поліурія тощо. Спостереження та догляд за пацієнтом.</p> <p>Втрати, смерть і горе Стадії горя. Оцінювання реакції пацієнта на втрату і його здатність адаптуватися до неї. Медсестринська допомога. Етико-деонтологічні особливості спілкування з інкурабельним (безнадійним) хворим, його сім'єю та близькими. Потреби сім'ї та близьких інкурабельного хворого. Психологічна допомога сім'ї та близьким інкурабельного хворого. Навчання їх елементам догляду і психологічної допомоги. Роль медичної сестри при здійсненні медсестринського процесу в паліативній та хоспісній медицині. Необхідність психологічної підтримки медсестринського персоналу, що працює з інкурабельними. Можливі проблеми пацієнта (наприклад, відчуття провини у родині; їх невміння доглядати за безнадійно хворим родичем; надмірна депресія у пацієнта у зв'язку з майбутньою втратою). Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p>	2
10	Самостійна робота	<p><i>Догляд за інкурабельним хворим у стаціонарі і вдома.</i></p>	2
10	Лекція	<p>Найпростіші методи фізіотерапії. Гірудотерапія</p> <p>Поняття про найпростішу фізіотерапію. Види найпростіших фізіотерапевтичних процедур. Показання та протипоказання до застосування тепла та холоду. Можливі ускладнення та їх профілактика. Водолікування. Гірудотерапія. Можливі проблеми пацієнта. Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p>	2
1	Практичне заняття	<p>Розділ № 1 Вступ до предмета “Основи медсестринства”. Медсестринські теорії і процес</p> <p>Система охорони здоров'я в Україні. Історія медсестринської справи. Охорона праці в галузі</p> <p>Структура навчальної сестринської історії хвороби.</p>	4

	<p>Самостійна робота</p>	<p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — спілкування з пацієнтом з метою допомогти адаптуватися до змін у житті у зв'язку із захворюванням; — вміння проводити бесіду з пацієнтом для виявлення проблем; — ведення карти спостереження за пацієнтом; — оцінювання здатності до навчання; <p>Система охорони здоров'я в Україні. Історія медсестринської справи. Охорона праці в галузі</p> <p>Фактори, що сприяють і перешкоджають спілкуванню</p> <p>Майстерність письма як форма словесного спілкування з пацієнтами, в яких спостерігається порушення гостроти слуху.</p> <p>Підтримка комунікативного зв'язку з пацієнтами, нездатними до вербального спілкування.</p> <p>Самоконтроль медичної сестри при невербальному спілкуванні (вираз обличчя, міміка, жести).</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — мотивація навчання; — організація навчання; — визначення змісту навчання; — оцінювання вихідного рівня знань, умінь пацієнта; <p>Система охорони здоров'я в Україні. Історія медсестринської справи. Охорона праці в галузі</p> <p>Основні життєво-важливі потреби пацієнта (визначення й основні характеристики). Роль медичної сестри в задоволенні фізіологічних потреб пацієнта.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта, наприклад: дефіцит знань, зниження слуху, зору, порушення сну, рухової активності, відсутність апетиту тощо.</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — складання індивідуального плану навчання, реалізація його; — оцінювання якості й ефективності навчання; — виявлення проблем пацієнта; <p>допомога задовольняти фізіологічні потреби пацієнта</p> <p>Навчання в медсестринській справі. Сфери навчання: пізнавальна, емоційна, психомоторна.</p> <p>Умови ефективного навчання. Етапи навчального процесу.</p> <p>Етичні елементи філософії медсестринської справи; обов'язки, цінності та чесноти медичної сестри.</p> <p>Основні принципи медсестринської деонтології, викладені в клятві Флоренс Найтінгейл і Етичному кодексі</p>	<p>4</p>
--	---------------------------------	---	----------

2	Практичне заняття	<p><i>Міжнародної ради медичних сестер.</i> <i>Спілкування як ефективний засіб допомогти людям в адаптації до змін в житті у зв'язку із захворюванням.</i></p> <p>Медсестринський процес. Етапи медсестринського процесу Значення медсестринського обстеження для виявлення проблем пацієнта і їх розв'язання.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — проведення опитування пацієнта та його родичів; — аналіз отриманих даних; — оцінювання даних фізичного обстеження пацієнта: зовнішній вигляд, положення в ліжку, забарвлення і вологість шкіри і слизових оболонок, притомність/непритомність; — визначення набряків; — уміння навчити пацієнта і членів його сім'ї навичкам само- і взаємодогляду; — реєстрації даних стану здоров'я пацієнта в навчальній медсестринській історії хвороби; <p>Медсестринський процес. Етапи мед сестринського процесу</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — виявлення, формулювання проблем пацієнта, визначення їх першочерговості; — визначення цілей мед сестринських втручань; — визначення об'єму мед сестринських втручань; 	4
	Самостійна робота	<p><i>Медсестринська діагностика, визначення цілей догляду</i> <i>Джерела інформації.</i> <i>Суб'єктивні методи обстеження пацієнта.</i> <i>Фактори, що сприяють і заважають спілкуванню.</i> <i>Об'єктивні методи обстеження пацієнта</i></p> <p>Медсестринський процес. Етапи медсестринського процесу процесу</p>	4
3	Практичне заняття	<p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — складення індивідуальних планів мед сестринського догляду та навчання пацієнтів; — використання стандартних планів догляду під час складання індивідуального плану мед сестринського втручань; — погодження плану догляду з пацієнтом і членами його сім'ї; 	4

	<p>Самостійна робота</p>	<p>Медсестринський процес. Етапи медсестринського процесу Можливі проблеми пацієнта, наприклад: дефіцит знань, ситуаційно низька самооцінка, порушене вербальне спілкування, незгода до співпраці. Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — визначення термінів досягнення цілей, оцінювання результату; — внесення корективів у цілі і (або) план догляду в разі потреби; — розписування етапів медсестринського процесу в навчальній медсестринською історії хвороби. <p><i>Реалізація плану догляду.</i> <i>Оцінювання результатів догляду та його корекція у разі необхідності.</i> <i>Ведення навчальної медсестринської історії хвороби.</i> <i>Складання плану догляду та/або плану навчання, узгодження плану з пацієнтом та членами його сім'ї.</i></p>	<p>4</p>
<p>4</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Розділ 2. Основи практичної діяльності медичної сестри. Маніпуляційна техніка</p> <p>Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів Визначення і масштаб проблеми внутрішньо лікарняної інфекції. Способи передачі. Фактори, що впливають на передачу інфекції Групи ризику розвитку ед сестринського ну інфекції.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — проведення вологого прибирання в лікувально-профілактичних закладах із застосуванням дезінфекційних розчинів; — дотримання техніки безпеки при роботі з біологічними рідинами; <p>Резервуари збудників внутрішньолікарняних інфекцій.</p> <p><i>Види збудників, що зумовлюють внутрішньолікарняну інфекцію.</i> <i>Заходи профілактики і контролю внутрішньолікарняних інфекцій.</i> <i>Дезінфекція та утилізація використаного одноразового медичного інструментарію.</i></p> <p>Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів</p>	<p>4</p> <p>3</p>

5	<p>Практичне заняття</p>	<p>Види, способи і режими дезінфекції в лікувально-профілактичних закладах.</p> <p>Використання захисного пристосування (маска, халат, окуляри, шапочку, фартух).</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — оброблення рук до і після виконання будь-якої маніпуляції. — оброблення рук і слизових оболонок при контакті з біологічними рідинами; — вміння готувати мийні і дезінфекційні розчини різної концентрації. — дезінфікувати предмети догляду; — проведення передстерилізаційного очищення виробів медичного призначення; — контроль якості передстерилізаційного очищення; <p><i>Профілактика передачі парентеральних гепатитів та ВІЛ-інфекції в лікувально-профілактичних закладах.</i></p> <p><i>Цілі, задачі і принципи роботи центрального стерилізаційного відділення. Способи контролю стерилізації</i></p>	4
	<p>Самостійна робота</p>	<p>Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів</p>	3
6	<p>Практичне заняття</p>	<p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — підготовка перев'язувального матеріалу, укладання в стерилізаційні коробки; — стерилізація медичних інструментів методом кип'ятіння (в домашніх умовах); — стерилізація медичних інструментів у повітряному стерилізаторі; — контроль якості стерилізації; — вміння надягати стерильний халат, шапочку, маску та гумові рукавички; — вміння знімати використані рукавички, халат, маску; — вміння готувати до роботи опро логічного кабінет. <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, страх перед ВІЛ-інфікуванням).</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p><i>Чинні накази, інструкції і методичні вказівки МОЗ України, Головних управлінь охорони здоров'я облдержадміністрацій.</i></p> <p><i>Правила техніки безпеки під час приготування дезінфекційних розчинів.</i></p> <p><i>Правила надання першої допомоги при потрапленні хлоровмісних розчинів на шкіру і слизові оболонки</i></p>	4
	<p>Самостійна робота</p>		2

7	<p>Практичне заняття</p>	<p>Прийом пацієнтів Шляхи госпіталізації пацієнтів у стаціонар. Огляд волосяних частин тіла пацієнта для виявлення педикульозу. Документація, необхідна для прийому пацієнта в стаціонар. Дезінфекційні засоби при педикульозі. Види санітарного оброблення пацієнтів: повне і часткове. Медична документація приймального відділення стаціонару, реєстрація пацієнта в “Журналі обліку прийому хворих і відмов у госпіталізації”. Оформлення титульного листа “Медичної карти стаціонарного хворого”, “Екстреного повідомлення про інфекційне захворювання...”. Можливі проблеми пацієнта (наприклад, свербіння шкіри у зв’язку з педикульозом). Медсестринські втручання з розв’язання проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — заповнювання паспортної частини медичної карти стаціонарного хворого, журналу прийому пацієнтів; — транспортування пацієнта до лікувального відділення; — здійснення повного або часткового санітарного оброблення пацієнта; — проведення огляду, вжиття відповідних заходів у разі виявлення педикульозу. <p><i>Обладнання і функції приймального відділення. Зміст діяльності медсестринського персоналу в приймальному відділенні стаціонару.</i> <i>Транспортування пацієнта в лікувальне відділення (на лікарняному візку, кріслі-візку, на руках, пішки).</i></p>	4
8	<p>Практичне заняття</p>	<p>Типи лікувально-профілактичних закладів. Безпечне лікарняне середовище Лікувально-охоронний режим, елементи і значення для пацієнта. Види режимів рухової активності. Правильна біомеханіка при різних положеннях тіла. Правила переміщення і зміни положення тіла пацієнта у ліжку (на спині, на животі, в положенні Фаулера і Сімса).</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — переконання пацієнта в необхідності дотримання призначеного режиму фізичної активності; — збирання необхідної інформації про пацієнта, обговорення з пацієнтом і колегою плану спільних дій перед транспортуванням пацієнта; — застосування правил біомеханіки під час організації 	4
	<p>Самостійна робота</p>		2

	<p>Самостійна робота</p>	<p>робочого місця і в процесі діяльності медичної сестри для запобігання травмам хребта; Можливі проблеми пацієнта (наприклад, пов'язані з порушенням рухової активності). Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <ul style="list-style-type: none"> — уміння здійснювати безпечно переміщення пацієнта на візок, крісло-візок, ноші, ліжку; — допомога пацієнту при зміні положення тіла в ліжку. <p><i>Фактори ризику нещасних випадків у пацієнтів різного віку.</i></p> <p><i>Методи зниження ризику падіння та інших травм у пацієнта.</i></p>	<p>2</p>
<p>9</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Особиста гігієна пацієнта Положення пацієнта в ліжку. Функціональне ліжко і різні пристосування для створення пацієнтові зручного положення. Вимоги до постільної білизни. Зміна постільної та натільної білизни тяжкохворим. Правила збирання і транспортування брудної білизни. Догляд за шкірою, природними складками. Пролежні. Методики визначення ступеня ризику утворення пролежнів у пацієнта (використання шкал оцінювання ризику розвитку пролежнів за Braden та Norton). Фактори ризику розвитку пролежнів. Локалізація, стадії утворення пролежнів. Медсестринські втручання при ризику розвитку пролежнів. Тактика медичної сестри при розвитку пролежнів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — визначення ступеня ризику розвитку пролежнів; — вжиття заходів з профілактики пролежнів; — оброблення шкіри за наявності пролежнів; — забезпечення правильного положення пацієнта за допомогою функціонального ліжка та інших пристосувань. — приготування ліжка пацієнту; — зміна постільної та натільної білизни; — здійснення заходів з догляду за шкірою (вмивання, обтирання лежачих пацієнтів); 	<p>4</p>
<p>10</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Особиста гігієна пацієнта Догляд за ротовою порожниною. Догляд за очима. Догляд за носом. Догляд за вухами. Можливі проблеми пацієнта (наприклад, порушення цілісності шкіри (пролежні), ризик появи попрілостей у лежачого пацієнта). Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що</p>	<p>4</p>

11	<p>Самостійна робота</p>	<p>виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — здійснення заходів з догляду за волоссям (миття, розчісування, гоління, стрижка); — здійснення заходів з догляду за статевими органами, промежиною (профілактика попріlostей); — здійснення заходів з догляду за очима (промивання, закапування крапель, закладання мазі, ванночки); — здійснення заходів з догляду за вухами, оброблення зовнішнього слухового ходу; — здійснення заходів з догляду за носовими ходами; — здійснення заходів з догляду за порожниною рота (огляд, протирання, зрошення, полоскання, аплікації); — подання сечоприймача тяжкохворим; <p>подання металевого і гумового суден тяжкохворим</p> <p><i>Догляд за волоссям: миття голови, розчісування. Миття ніг. Підстригання нігтів на руках і ногах. Використання підкладних суден і сечоприймачів. Догляд за зовнішніми статевими органами, промежиною. Навчання пацієнтів і членів його сім'ї елементам догляду за природними шкірними складками і слизовими оболонками.</i></p>	2
	<p>Практичне заняття</p>	<p>Харчування та годування пацієнтів</p> <p>Складання порційної вимоги на харчування хворих та приблизного добового меню згідно з рекомендованою дієтою. Здійснення контролю за санітарним станом приліжкових столиків, холодильника, асортиментом і терміном зберігання продуктів.</p> <p>Здійснення контролю за санітарним станом опрологічн столиків і холодильників, за асортиментом і терміном зберігання продуктів.</p> <p>Введення харчових сумішей через зонд. Годування пацієнта через гастростому, догляд за нею. Техніка проведення живильних клізм. Парентеральне годування.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — проведення бесіди з пацієнтом і його родичами про сутність призначеної дієти; — складання порційної вимоги на харчування хворих; — складання приблизного добового меню згідно з рекомендованою дієтою; — годування тяжкохворого з ложки і напувальниці; — здійснення штучного харчування пацієнта (на фантомі); — участь у роздаванні їжі. <p><i>Годування тяжкохворих пацієнтів у ліжку (з ложки, напувальниці).</i></p>	4
	<p>Самостійна</p>		2

12	<p><i>робота</i></p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта</p> <p>Реєстрація результатів, цифрове і графічне записування даних термометрії.</p> <p>Види температурних кривих, стадії гарячки, основні симптоми.</p> <p>Особливості спостереження та догляду за пацієнтами в кожній стадії. Зниження температури тіла (критичне, опро л). Вікові особливості температурних реакцій.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, маячіння, спрага, криза).</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — оцінювання даних фізичного обстеження пацієнта; — зовнішній вигляд, свідомість, положення у ліжку, колір та вологість шкіри і слизових оболонок; — визначення набряків; — вимірювання температури тіла; — реєстрація даних термометрії в температурному листі; — дезінфекція і зберігання термометрів; — надання допомоги пацієнту з гарячкою; 	4
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Термометрія: будова термометра, правила зберігання та користування термометром, види термометрів, правила вимірювання температури тіла.</i></p>	2
13	<p>Практичне заняття</p>	<p>Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта</p> <p>Дихання (частота, глибина, ритм). Визначення частоти дихання. Визначення життєвої ємності легень (спірометрія). Ядуха, механізм розвитку. Патологічні типи дихання: Куссмауля, Чейна—Стокса, Біота.</p> <p>Основні симптоми при захворюванні органів дихання. Задишка (інспіраторна, експіраторна, змішана). Кашель характер кашлю (сухий, вологий). Кровохаркання (характер харкотиння, користування індивідуальною плювальницею)</p> <p>Оксигенотерапія: методи, показання до застосування.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, сухість у роті, кашель).</p> <p>Медсестринські втручання у зв'язку з проблемами, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — підрахування частоти дихальних рухів; — визначення життєвої ємності легень за допомогою 	4

		<p>спірометра; — допомога пацієнту під час кашлю, задишки, кровохаркання, легеневої кровотечі; — вміння подавати кисень з кисневої подушки. Централізоване подавання кисню через носові катетери;</p> <p><i>Основні симптоми при захворюванні органів дихання. Задишка (інспіраторна, експіраторна, змішана). Кашель характер кашлю (сухий, вологий). Кровохаркання (характер харкотиння, користування індивідуальною плювальницею).</i></p>	
14	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта</p> <p>Пульс. Його характеристика (ритм, частота, наповнення, напруження).</p> <p>Техніка визначення пульсу; реєстрація результатів (цифрове та графічне в температурному листку). Порушення пульсу: брадикардія, тахікардія, аритмія.</p> <p>Артеріальний тиск (систоличний, діастолічний, пульсовий). Вимірювання артеріального тиску (АТ). Цифрове і графічне записування артеріального тиску. Вікові особливості артеріального тиску. Можливі проблеми пацієнта: тахікардія, брадикардія, аритмія, гіпотензія, гіпертензія тощо.</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — дослідження пульсу, вказування його властивості; — вимірювання артеріального тиску; — навчання пацієнта і членів його сім'ї елементам само догляду; <p><i>Види тонометрів.</i></p> <p><i>Симптоми підвищення чи зниження тиску. Симптоми порушення АТ при хворобах органів кровообігу. Спостереження та догляд за пацієнтами з порушеннями функції системи кровообігу.</i></p>	<p>2</p> <p>4</p>
15	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта</p> <p>Догляд при затримці сечі, катетеризація сечового міхура м'яким катетером (на фантомі).</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, страх розриву сечового міхура, страх інфікування).</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p>	<p>2</p> <p>4</p>

		<p>— проведення катетеризації сечового міхура м'яким катетером; — промивання сечового міхура; — визначення добового діурезу, водного балансу;</p> <p><i>Догляд за пацієнтами при нетриманні сечі, користування сечоприймачами. Навчання пацієнта та членів його сім'ї користуванню сечоприймачем.</i></p>	
16	<p>Самостійна робота</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта</p> <p>Стадії термінального стану, їх основні клінічні прояви. Правила поводження з трупом.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - догляд за тяжкохворими та агонуючими пацієнтами 	<p>2</p> <p>4</p>
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Спостереження і догляд за тяжкохворими та агонуючими. Паліативна та хоспісна допомога.</i></p>	2
1	<p>Лекція</p>	<p>2 семестр</p> <p>Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів</p> <p>Вимоги до зберігання лікарських засобів. Шляхи і способи введення лікарських засобів в організм, їх характеристика. Особливості практичного застосування лікарських форм. Виписування й отримування ліків в умовах лікувально-профілактичних установ. Правила зберігання, розміщення й обліку лікарських засобів у відділенні. Зберігання й облік препаратів списку А і Б. Правила роздачі лікарських засобів. Можливі проблеми пацієнта (наприклад, негативне ставлення пацієнта до терапії антибіотиками). Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p>	2
2	<p>Лекція</p>	<p>Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідженнях</p> <p>Характеристика основних методів лабораторного обстеження пацієнта, роль медичної сестри в проведенні діагностичних обстежень. Підготовка пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне дослідження. Лабораторне дослідження харкотиння: бактеріологічне, загальне. Лабораторне дослідження калу, сечі.</p>	2

		<p>Характеристика основних методів інструментального обстеження пацієнтів, роль медичної сестри.</p> <p>Підготовка пацієнтів до рентгенологічного обстеження шлунка, жовчного міхура, кишок, нирок, сечового міхура.</p> <p>Підготовка пацієнта до ендоскопічного обстеження: бронхоскопії, езофагогастродуоденоскопії, колоноскопії, цистоскопії.</p> <p>Підготовка пацієнта до ультразвукового обстеження.</p> <p>Підготовка пацієнта до проведення пункцій (абдомінальної, плевральної, люмбальної), догляд за пацієнтами після пункції.</p>	
3	Лекція	<p>Здоров'я. Чинники ризику виникнення захворювань</p> <p>Визначення понять “здоров'я”, “суспільне здоров'я”.</p> <p>Показники суспільного здоров'я: народжуваність, смертність, середня тривалість життя, захворюваність.</p> <p>Чинники ризику виникнення захворювань. Характеристика найвагоміших чинників: забруднення навколишнього природного середовища, нераціональне харчування, гіподинамія, шкідливі звички (алкоголізм, паління, наркоманія, токсикоманія); психоемоційна напруженість; генетична схильність та ін.</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p>	2
	Самостійна робота	<p><i>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, проживання у промисловій зоні, психоемоційна напруженість у сім'ї).</i></p>	2
4	Лекція	<p>Формування здорового способу життя і профілактика захворювань</p> <p>Формування здорового способу життя — головний засіб профілактики захворювань.</p> <p>Диспансеризація — активна форма медичного нагляду за станом здоров'я населення, роль у виявленні і ранній діагностиці захворювань.</p> <p>Диспансерне спостереження за окремими групами населення.</p> <p>Види спеціалізованих диспансерів, їх організація, форми і методи роботи.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, конфліктні ситуації в сім'ї, працюючий підліток).</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p>	2
	Самостійна робота	<p><i>Фізичні вправи як лікувальний чинник.</i></p> <p>Рух і здоров'я</p>	2

5	<i>Лекція</i>	<p>Вплив рухової активності на функціональний стан органів і систем.</p> <p>Гігієнічні вимоги до фізичних вправ, приміщення, взуття, одягу.</p> <p>Основні принципи тренування: поступовість, систематичність, різноманітність, індивідуальний підхід до пацієнтів.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, перенесений інфаркт міокарда, часті відрядження, що виключають систематичність тренувань).</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p>Роль медичної сестри в системі диспансерного спостереження.</p>	2
6	<i>Лекція</i>	<p>Раціональне харчування</p> <p>Раціональне харчування — чинник профілактики захворювань.</p> <p>Визначення поняття, вплив раціонального харчування на здоров'я.</p> <p>Основні вимоги до раціонального харчування. Енергетична цінність харчового раціону. Основні принципи збалансованого харчування. Режим харчування. Поєднання раціонального харчування з правильною організацією рухового режиму. Харчування в похилому віці. Харчування при розумовій та фізичній праці. Організація харчування залежно від інтенсивності (енерговитрат) праці.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, порушення режиму харчування, перевищення нормальної маси тіла на 15 %).</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p>Формула розрахунку маси тіла. Характеристика розвантажувальних дієт.</p>	2
7	<i>Лекція</i>	<p>Загартовування організму. Психічна саморегуляція</p> <p>Основні принципи загартовування. Характеристика основних засобів загартовування. Рекомендації щодо загартовування здорової людини.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, часті простудні захворювання; страх переохолодження організму).</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p>Саморегуляція поведінки як одна з важливих функцій психіки людини. Правила позбавлення від шкідливих звичок. Психологічний захист.</p> <p>Аутотренінг як система концентрованого саморозслаблення і самонавіювання.</p> <p>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, паління,</p>	2

8	Лекція	<p>психоемоційна напруженість на роботі).</p> <p>Сім'я та здоров'я. Активне довголіття Особливості здоров'я дорослого населення залежно від сімейного стану. Соціально-психологічні проблеми сім'ї, проблеми розлучення. Роль сім'ї у формуванні здоров'я дітей. Визначення поняття геронтологія, герогігієна, геріатрія. Проблеми людей похилого віку. Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p>	2
1	Самостійна робота	<p><i>Можливі проблеми пацієнта, наприклад: розлучення, психологічна адаптація людей старечого віку.</i></p> <p><i>Основні умови активного довголіття.</i></p>	2
1	Практичне заняття	<p>Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта Спостереження та догляд за пацієнтами під час блювання, надання допомоги при аспірації блювотних мас. Види клізм: очисна, послаблювальні (олійна і гіпертонічна), сифонна, лікувальні (мікроклізма, краплинна), живильна. Показання, протипоказання і можливі ускладнення при встановленні клізм та газовідвідної трубки. Можливі проблеми пацієнта (наприклад, закреп, посилене газоутворення в кишківнику (метеоризм), відчуття сорому). Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p>	4
2	Самостійна робота	<p><i>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, закреп, посилене газоутворення в кишківнику (метеоризм), відчуття сорому).</i></p> <p><i>Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</i></p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — надання допомоги під час блювання, аспірації блювотних мас; — застосування газовідвідної трубки; — застосування очисної клізми; — застосування сифонної клізми; — застосування лікувальної клізми; — застосування послаблювальних клізм; <p><i>Надання допомоги при метеоризмі. Застосування газовідвідної трубки (на фантомі).</i></p>	2
2	Практичне заняття	<p>Найпростіші методи фізіотерапії. Гірудотерапія Застосування банок, накладання міхурів з льодом. Механічні дії, показання, протипоказання, техніка процедури, догляд за пацієнтом (підготовка медичного оснащення, вибір місця проведення процедури). Можливі ускладнення та їх профілактика. Правила техніки безпеки при застосуванні найпростіших методів фізіотерапії</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — застосування банок; — накладання гірчичників; — накладання зігрівального компресу; 	4

	<p>Самостійна робота</p>	<p>— накладання охолоджувального компресу; — застосування грілки; — застосування міхура з льодом;</p> <p><i>Накладання компресів, грілок: механізм дії, показання, протипоказання</i></p>	<p>2</p>
<p>3</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Найпростіші методи фізіотерапії. Гірудотерапія Проведення кварцювання, механізм дії, показання, протипоказання, техніка процедури, догляд за пацієнтами (підготовка пацієнта, оснащення, вибір місця проведення процедури). Можливі ускладнення та їх профілактика. Гірудотерапія: показання, протипоказання, ускладнення. Техніка постановки п'явок. Техніка безпеки при застосуванні найпростіших методів фізіотерапії. Можливі проблеми пацієнта (наприклад, страх перед постановкою п'явок, ризик переохолодження пацієнта при водолікуванні, опіки при постановці банок). Медсестринські втручання в розв'язанні проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <p>— проведення водних процедур; — проведення квартування; — застосування солюкс-лампи; — вміння ставити п'явки.</p> <p><i>Застосування лампи – солюкс: механізм дії, показання, протипоказання</i> <i>Водолікування: місцеві та загальні ванни, протипоказання, ускладнення.</i></p>	<p>4</p>
<p>4</p>	<p>Практичне заняття</p> <p>Самостійна робота</p>	<p>Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів</p> <p>Правила зберігання і розподілення лікарських засобів у відділенні: на опро логічного и посту і в процедурному кабінеті. Виписка, облік і зберігання лікарських засобів списку А і Б. Оформлення журналів обліку лікарських засобів.</p> <p>Практичні навички:</p> <p>— робота медичної сестри з листом лікарських призначень; — заповнювання журналів обліку лікарських засобів;</p> <p><i>Вибірка призначень з листка лікарських призначень. Виписування вимоги-накладної на лікарські засоби і порядок отримання їх з аптеки.</i> <i>Шляхи і способи введення лікарських засобів.</i> <i>Право пацієнта на інформацію про лікарські засоби.</i></p>	<p>2</p> <p>4</p>

	<i>робота</i>	<i>Необхідність отримання поінформованої згоди пацієнта на введення ліків</i>	5
5	Практичне заняття	<p>Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів</p> <p>Використання мазі, присипок, пластирів, розчинів, настоянок.</p> <p>Інгаляційний спосіб введення лікарських засобів через рот та ніс.</p> <p>Введення супозиторіїв у пряму кишку.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — надання пацієнту необхідної інформації про лікарські засоби; — роздавання лікарських засобів для ентерального застосування; — навчання пацієнта прийому різних лікарських форм ентерально; — навчання пацієнта техніці сублінгвального прийому лікарських засобів; — введення лікарських засобів через пряму кишку (за допомогою ректальних свічок); — навчання пацієнта користуватися кишеньковим інгалятором; — вміння застосувати лікарські засоби на шкіру (мазі, присипки, розчини і настойки); — навчання пацієнта або членів його родини закапуванню крапель в очі, ніс, вуха. — навчання пацієнта чи членів його родини закладанню мазі за нижнє повіко; 	4
	Самостійна робота	<i>Навчання пацієнта прийманню різних форм лікарських засобів ентерально, сублінгвально.</i>	4
6	Практичне заняття	<p>Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів</p> <p>Види шприців та голок. Ціна поділок шприца. Збирання шприців із крафт-пакета, стерильного стола, стерилізатора.. Набирання лікарських засобів із ампул і флаконів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — збирання стерильного багаторазового використання шприца з крафт-пакету, стерильного стола, стерилізатора; — збирання одноразового стерильного шприца; — набрання лікарських засобів з ампул і флаконів; <p><i>Оснащення і документація процедурного кабінету.</i></p> <p><i>Анатомічні ділянки для парентерального введення лікарських засобів.</i></p>	4
	Самостійна		3

7	<p><i>робота</i></p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів</p> <p>Особливості введення олійних розчинів та інсуліну. Техніка внутрішньошкірних ін'єкцій, техніка підшкірних ін'єкцій.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — виконання внутрішньошкірних та підшкірних ін'єкцій (на фантомі); 	4
8	<p>Практичне заняття</p>	<p>Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів</p> <p>Розведення антибіотиків. Постановка проб на чутливість до лікарських засобів. Техніка внутрішньом'язових ін'єкцій.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — розведення і розрахування дози антибіотика; — вміння ставити проби на чутливість до лікарських засобів; — виконання внутрішньом'язових ін'єкцій (на фантомі); 	4
9	<p>Практичне заняття</p>	<p>Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів</p> <p>Внутрішньовенні ін'єкції, взяття крові для лабораторного дослідження (на фантомі).</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — введення внутрішньовенних ін'єкцій. Взяття крові з вени для лабораторного дослідження (на фантомі); 	4
10	<p>Практичне заняття</p>	<p>Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів</p> <p>Збирання та заповнення системи для внутрішньовенних вливання. Техніка внутрішньовенного краплинного введення лікарських засобів (на фантомі), заміна використаного флакона. Чинні накази, інструкції та методичні вказівки МОЗ України, Головних управлінь охорони здоров'я облдержадміністрацій.</p> <p>Медсестринські втручання з вирішення проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — збирання і заповнення системи для внутрішньовенних вливань; — виконання внутрішньовенного краплинного введення ліків (на фантомі); — запобігання ускладненням, що можуть виникнути при парентеральному способі введення лікарських засобів. 	4

	<p>Самостійна робота</p>	<p>Ускладнення, що виникають при парентеральному способі введення лікарських засобів. Тактика медичної сестри.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, негативне ставлення пацієнта до терапії антибіотиками, відмова пацієнта від ін'єкцій).</p>	<p>6</p>
<p>11</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів</p> <p>Підсумкове заняття з 3 по 9 заняття.</p>	<p>4</p>
<p>12</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідженнях</p> <p>Підготовка пацієнта, оснащення, взяття і направлення матеріалу на лабораторне дослідження харкотиння (загальне і бактеріологічне).</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вміння вибрати призначення на лабораторні та інструментальні дослідження з листка лікарських призначень; — пояснення пацієнту сутності дослідження і правил підготовки до нього; — взяття харкотиння на загальний аналіз та мікобактерії туберкульозу; — взяття калу для опро логічного та бактеріологічного дослідження, на приховану кров, наявність яєць гельмінтів; 	<p>4</p>
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Взяття калу для копрологічного, бактеріологічного дослідження, на приховану кров, на наявність яєць гельмінтів.</i></p>	<p>2</p>
<p>13</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідженнях</p> <p>Взяття сечі на бактеріологічне дослідження, проби за Зимницьким, визначення 17-кетостероїдів, фенілкетонурії.</p> <p>Взяття крові для бактеріологічного дослідження.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — взяття сечі на загальний аналіз, за методами Нечипоренка, Зимницького, на цукор, діастазу, 17-кетостероїди, фенілкетонурію; — взяття крові з вени для бактеріологічного дослідження (на фантомі); — оформлення направлення на різні види лабораторних досліджень; — підготовка пацієнта до рентгенологічних методів 	<p>4</p>

	<p>Самостійна робота</p>	<p>дослідження травної і сечової систем</p> <p><i>Взяття сечі на загальне дослідження, проби за Нечипоренко, визначення діастази, глюкози.</i></p> <p><i>Підготовка пацієнта до рентгенологічного дослідження (бронхографія, холецистографія, дослідження шлунка і кишок, сечової системи).</i></p> <p><i>Транспортування біологічного матеріалу до лабораторії.</i></p>	<p>3</p>
<p>14</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідженнях</p> <p>Підготовка пацієнта й участь у проведенні пункції (абдомінальної, люмбальної, плевральної). Спостереження та догляд за пацієнтом після пункції.</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, страх перед бронхоскопією, відмова від абдомінальної пункції).</p> <p>Медсестринські втручання з вирішення проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — підготовка пацієнта до ендоскопічних методів дослідження травної і сечової систем; — підготовка пацієнта до ультразвукових методів дослідження. — Підготовка пацієнта і участь у проведенні пункцій (абдомінальної, люмбальної, плевральної) 	<p>4</p>
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Підготовка пацієнта до ультразвукового та ендоскопічного дослідження (бронхоскопія, езофагогастродуоденоскопія, колоноскопія, ректороманоскопія, цистоскопія).</i></p>	<p>3</p>
<p>15</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідженнях</p> <p>Підсумкове заняття з 11 – 13</p>	<p>4</p>
<p>16</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Зондові маніпуляції</p> <p>Особливості промивання шлунка пацієнтів, які перебувають у непритомному стані.</p> <p>Медсестринські втручання з розв’язання проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — промивання шлунка пацієнта в свідомому та непритомному стані (на фантомі); — взяття промивних вод шлунка для дослідження; <p><i>Промивання шлунка з лікувальною та діагностичною метою.</i></p>	<p>4</p>

	<i>Самостійна робота</i>		3
17	<i>Практичне заняття</i>	<p>Зондові маніпуляції</p> <p>Фракційне зондування шлунка (підготовка пацієнта, техніка проведення, направлення взятого матеріалу в лабораторію).</p> <p>Дуодентальне зондування (підготовка пацієнта, техніка і методи зондування).</p> <p>Можливі проблеми пацієнта (наприклад, неможливість заковтнути зонд, відмова від процедури).</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — проведення дослідження секреторної функції шлунка з ентеральними і парентеральними подразниками (на фантомі); — проведення дуоденального зондування (на фантомі) 	4
18	<i>Практичне заняття</i>	<p>Рух і здоров'я</p> <p>Антропометрія. Динамометрія. Визначення ступеня фізичного навантаження за частотою пульсу і дихання. Визначення рівня вихідної тренуваності за пробами (проба з присіданням, ортостатична проба, проба із затриманням дихання).</p> <p>Основні принципи тренування.</p> <p>Особливості рухової активності різних груп населенні з урахуванням віку, характеру праці, стану здоров'я.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вміння пояснити пацієнту значення рухової активності для здоров'я; — визначення та оцінювання сили м'язів; — виконання антропометричних досліджень; — визначення рівня вихідної тренуваності за пробами (проба з присіданням, ортостатична проба, проба із затриманням дихання); — визначення ступеня фізичного навантаження за часом по відновленню пульсу; — проведення бесіди на тему "Рух і здоров'я". 	4
	<i>Самостійна робота</i>	<p><i>Вплив рухової активності на функціональний стан органів і систем.</i></p>	1
19	<i>Практичне заняття</i>	<p>Раціональне харчування</p> <p>Визначення оптимальної маси тіла людини. Визначення фізіологічних потреб різних груп населення (з урахуванням статі, віку, інтенсивності праці) у поживних</p>	4

20	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p><i>Практичне заняття</i></p>	<p>речовинах та енергії. Організація харчування залежно від груп інтенсивності праці.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — пояснення пацієнтові принципів раціонального харчування; — визначення фізіологічних потреб різних груп населення (з урахуванням статі, віку, інтенсивності праці) в поживних речовинах та енергії; — визначення оптимальної маси тіла людини. <p><i>Основні принципи раціонального харчування.</i></p> <p>Загартовування організму. Психічна саморегуляція Основні принципи загартовування організму. Характеристика основних засобів загартовування. Санітарно-освітня робота медсестри (підготовка тематичних лекцій, бесід). Саморегуляція поведінки і діяльності пацієнта. Принципи психологічного захисту. Сутність аутотренінгу. Можливі проблеми (наприклад, напруженість на роботі). Медсестринські втручання з розв'язання проблем, що виникли.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — пояснення пацієнтові основних принципів загартовування; — проведення бесід, лекції на тему “Загартовування організму”; — виготовлення тематичного санітарного бюлетеня “Загартовування організму”. 	<p>1</p> <p>4</p>
----	---	--	-------------------

4. Структура освітнього компонента

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
	Розділ 1. Вступ до предмета “Основи медсестринства”. Медсестринські теорії і процес				
1	Система охорони здоров'я в Україні. Історія медсестринської справи. Охорона праці в галузі	12	2	4	6
2	Медсестринський теорії (моделі)	4	2	—	2
3	Медсестринський процес. Етапи медсестринського процесу	18	2	8	8
	Розділ 2. Основи практичної діяльності медичної сестри. Маніпуляційна техніка				
4	Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів	24	4	12	8
5	Прийом пацієнтів	6	—	4	2
6	Типи лікувально-профілактичних закладів. Безпечне лікарняне середовище	8	2	4	2
7	Особиста гігієна пацієнта	10	—	8	2
8	Харчування та годування пацієнтів	6	—	4	2
9	Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта	36	4	24	8
10	Втрата, смерть і горе	4	2	—	2
11	Найпростіші методи фізіотерапії. Гірудотерапія	14	2	8	4
12	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів	52	2	32	18
13	Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідженнях	27	2	16	9
14	Інвентарі маніпуляції	11	—	8	3
	Розділ 3. Основи санології				
15	Здоров'я. Чинники ризику виникнення захворювань	4	2	-	2
16	Формування здорового способу життя і профілактика захворювань	4	2	-	2
17	Рух і здоров'я	9	2	4	3
18	Раціональне харчування	9	2	4	3
19	Загартовування організму. Психічна саморегуляція	8	2	4	2
20	Вік та здоров'я. Активне довголіття	4	2	—	2
	Усього	270	36	144	90

5. Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>1 семестр</i>		
1.	Система охорони здоров'я в Україні. Історія медсестринської справи. Охорона праці в галузі	2
2.	Медсестринський теорії (моделі)	2
3.	Медсестринський процес. Етапи медсестринського процесу	2
4.	Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів. Дезінфекція	2
5.	Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів. Стерилізація	2
6.	Типи лікувально-профілактичних закладів. Безпечне лікарняне середовище	2
7.	Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта	2
8.	Спостереження за пацієнтами із захворюванням травного каналу	2
9.	Втрата, смерть і горе	
10.	Найпростіші методи фізіотерапії. Гірудотерапія	
	<i>Всього</i>	16
<i>2 семестр</i>		
1.	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів	2
2.	Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідженнях	2
3.	Здоров'я. Чинники ризику виникнення захворювань	2
4.	Формування здорового способу життя і профілактика захворювань	2
5.	Рух і здоров'я	2
6.	Раціональне харчування	2
7.	Загартовування організму. Психічна саморегуляція	2
8.	Сім'я та здоров'я. Активне довголіття	2
	<i>Всього</i>	20
	Всього I-II семестр	36

6 -7. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>1 семестр</i>		
1.	Система охорони здоров'я в Україні. Історія медсестринської справи. Охорона праці в галузі. Структура навчальної сестринської історії хвороби	4
2.	Медсестринський процес. Етапи медсестринського процесу. Суб'єктивні методи обстеження	4
3.	Медсестринський процес. Етапи медсестринського процесу. Об'єм медсестринські втручання	4
4.	Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів. Внутрішньолікарняна інфекція	4
5.	Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів. Дезінфекція та утилізація одноразового медичного інструментарію	4
6.	Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів. Оброблення рукта слизових оболонок при контакті з біологічними рідинами	4
7.	Прийом пацієнтів.	4
8.	Типи лікувально-профілактичних закладів. Безпечне лікарняне середовище. Лікувально – охоронний режим. Види режимів рухової активності	4
9.	Особиста гігієна пацієнта. Догляд за шкірою і пролежнями	4
10.	Особиста гігієна пацієнта. Здійснення заходів з догляду за волоссям, вухами, носовими ходами	4
11	Харчування та годування пацієнтів. Складання порційної вимоги, добового меню	4
12	Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта. Термометрія	4
13	Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта. Дихання	4
14	Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта. Оксигенотерапія	4
15	Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта. Пульс	4
16	Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта. Артеріальний тиск	4
<i>2 семестр</i>		

1.	Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта. Догляд за пацієнтами під час блювання. Види клізм	4
2.	Найпростіші методи фізіотерапії. Банки, гірчичники: механізм дії, показання, протипоказання	
3.	Найпростіші методи фізіотерапії. Гірудотерапія. Водолікування	4
4.	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів списку А і В	4
5.	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів. Інгаляційний спосіб введення лікарських засобів, використання мазі, присипок	4
6.	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів. Види шприців та голок, ціна поділки шприца	4
7.	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів. Внутрішньошкірні, підшкірні ін'єкції	4
8.	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів. Розведення антибіотиків, техніка внутрішньомязевих ін'єкцій	4
9.	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів. Внутрішньовенні інекції	4
10.	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів. Внутрішньовенне краплинне введення ліків	4
11.	Виписування, зберігання та застосування лікарських засобів	4
12.	Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідження. Взяття харкотиння, калу	4
13.	Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідження. Взяття сечі, рентгенологічні дослідження	4
14.	Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідження. УЗД, пункції	4
15.	Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних дослідження.	4
16.	Зондові маніпуляції	4
17.	Зондові маніпуляції	4
18.	Рух і здоров'я	4
19.	Раціональне харчування	4
20.	Загартовування організму. Психічна саморегуляція	4
	Всього	144

8. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Система охорони здоров'я в Україні. Історія медсестринської справи. Охорона праці в галузі	6
2	Медсестринські теорії (моделі)	2
3	Медсестринський процес. Етапи медсестринського процесу	8
5	Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів	8
	Прийом пацієнтів	2
6	Типи лікувально-профілактичних закладів. Безпечне лікарняне середовище	2
7	Особиста гігієна пацієнта	2
8	Харчування та годування хворих пацієнтів	2
9	Спостереження за пацієнтами. Оцінювання функціонального стану пацієнта	8
10	Втрата, смерть і горе	2
11	Найпростіші методи фізіотерапії. Гірудотерапія	4
12	Застосування лікарських засобів	18
13	Участь медичної сестри в лабораторних та інструментальних методах дослідження	9
14	Зондові маніпуляції	3
15	Здоров'я. Чинники ризику виникнення захворювань	2
16	Формування здорового способу життя, профілактика захворювань	2
17	Рух і здоров'я	3
18	Раціональне харчування	3
19	Загартовування організму. Психічна саморегуляція	2
20	Сім'я та здоров'я. Активне довголіття	2
	Усього	90

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Виявляти проблеми пацієнта, формулювати медсестринський діагноз.
2. Складати індивідуальні плани медсестринського догляду за пацієнтом, використовуючи стандартні плани догляду.
3. Складати індивідуальні плани навчання пацієнта, використовуючи стандартні плани навчання.
4. Дезінфікувати й утилізувати використаний одноразовий медичний інструментарій.
5. Дезінфікувати інструменти медичного призначення.
6. Обробляти руки до і після виконання будь-якої маніпуляції.
7. Обробляти руки і слизові оболонки при контакті з біологічними рідинами.
8. Готувати мийні і дезінфекційні розчини різної концентрації.
9. Дезінфікувати предмети догляду.
10. Проводити передстерилізаційне очищення виробів медичного призначення.
11. Контролювати якість передстерилізаційного очищення.
12. Стерилізувати медичний інструментарій методом кип'ятіння (у домашніх умовах).
13. Стерилізувати інструменти в повітряному стерилізаторі. Контролювати якості стерильності.
14. Готувати перев'язувальний матеріал, укладати в стерилізаційні коробки. Контролювати якість стерильності при стерилізації в автоклаві.
15. Надягати стерильний халат, шапочку, маску, гумові рукавички.
16. Заповнювати паспортну частину індивідуальної карти стаціонарного хворого, журнал прийому пацієнтів.
17. Проводити огляд і здійснювати відповідні заходи при виявленні педикульозу.
18. Визначати ступінь ризику розвитку пролежнів у пацієнта.
19. Проводити заходи з профілактики пролежнів.
20. Обробляти шкіру за наявності пролежнів.
21. Здійснювати заходи з догляду за статевими органами, промежиною (профілактика попрілостей).
22. Здійснювати заходи з догляду за очима (промивання, закапування крапель, закладання мазі, ванночки).
23. Здійснювати заходи з догляду за вухами, оброблювання зовнішнього слухового ходу.
24. Здійснювати заходи з догляду за носовими ходами.
25. Здійснювати заходи з догляду за порожниною рота (огляд, протирання, зрошення, полоскання, аплікації).
26. Подавати сечоприймач, металеве і гумове судно тяжкохворим.
27. Складати порційну вимогу на харчування хворих.
28. Складати приблизне добове меню згідно з рекомендованою дієтою.
29. Годувати тяжкохворого пацієнта з ложки і напувальниці.
30. Здійснювати штучне харчування пацієнта (на фантомі).
31. Вимірювати температуру тіла. Реєструвати дані термометрії в температурному листі.
32. Підраховувати частоту дихальних рухів. Реєструвати дані в температурному листі.
33. Визначати життєву ємність легень за допомогою спірометра.
34. Подавати кисень з кисневої подушки.
35. Подавати кисень через носові катетери.
36. Досліджувати пульс. Реєструвати дані в температурному листі.
37. Вимірювати артеріальний тиск. Реєструвати дані в температурному листі.
38. Визначати набряки.
39. Надавати допомогу під час блювання, аспірації блювотних мас.
40. Застосовувати газовідвідну трубку.
41. Застосовувати очисну клізму.
42. Застосовувати сифонну клізму.
43. Застосовувати лікувальну мікроклізму.
44. Застосовувати лікувальну краплинну клізму.

45. Застосовувати олійну клізму.
46. Застосовувати гіпертонічну клізму.
47. Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким катетером.
48. Промивати сечовий міхур.
49. Застосовувати банки.
50. Накладати гірчичники.
51. Накладати зігрівальний компрес.
52. Накладати охолоджувальний компрес.
53. Застосовувати міхур з льодом.
54. Застосовувати грілку.
55. Застосовувати п'явки.
56. Навчати пацієнта користунню кишеньковим інгалятором.
57. Закрапувати краплі в очі, ніс, вуха, закладати мазь за нижнє повіко.
58. Збирати стерильний багаторазового використання шприц з крафт-пакета.
59. Збирати одноразовий стерильний шприц.
60. Набирати лікарські засоби з ампули і флакона.
61. Розводити і розрахувати дозу антибіотика.
62. Виконувати внутрішньошкірні ін'єкції (на фантомі).
63. Виконувати підшкірні ін'єкції (на фантомі).
64. Виконувати внутрішньом'язові ін'єкції (на фантомі).
65. Виконувати внутрішньовенні ін'єкції (на фантомі).
66. Брати кров з вени для лабораторного дослідження (на фантомі).
67. Збирати і заповнювати систему для внутрішньовенних вливань.
68. Виконувати внутрішньовенне краплинне вливання ліків(на фантомі).
69. Брати харкотиння на загальний аналіз та мікобактерії туберкульозу.
70. Брати кал для копрологічного та бактеріологічного дослідження.
71. Брати кал на приховану кров, яйця гельмінтів.
72. Брати сечу на загальний аналіз, за методом Нечипоренка, на діастазу.
73. Брати сечу за методом Зимницького (визначити питому вагу).
74. Брати сечу на глюкозу, білок, фенілкетонурію, 17-кетостероїди, бактеріологічне дослідження.
75. Брати кров з вени для бактеріологічного дослідження (на фантомі).
76. Промивати шлунок пацієнту в свідомому стані (на фантомі).
77. Промивати шлунок пацієнту в непритомному стані (на фантомі).
78. Брати промивні води шлунка для дослідження.
79. Проводити дослідження секреторної функції шлунка з ентеральними і парентеральними подразниками (на фантомі).
80. Проводити дуоденальне зондування (на фантомі).
81. Готувати пацієнта та оснащення до проведення плевральної пункції.
82. Готувати пацієнта та оснащення до проведення абдомінальної пункції.
83. Готувати пацієнта та оснащення до проведення люмбальної пункції.
84. Визначати та оцінювати силу м'язів.
85. Виконувати антропометричні дослідження.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО СЕМЕСТРОВОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Медсестринська справа: визначення, функції, значення.
2. Стандарти медсестринського догляду.
3. Моделі медсестринської справи.
4. Поняття про медсестринський процес.
5. Основні терміни, необхідні для визначення філософії медсестринської справи: “пацієнт, “медсестринська справа”, “навколишнє середовище і суспільство”, “здоров’я”.
6. Моральні концепції, принципи і традиції медсестринської деонтології в клятві Флоренс Найтінгейл та Етичному кодексі Міжнародної Ради медичних сестер.
7. Два типи спілкування: вербальний і невербальний. Їхня характеристика.
8. Підтримка зв’язків з пацієнтами, нездатними до вербального спілкування.
9. Самоконтроль медичної сестри при невербальному спілкуванні (вираз обличчя, міміка, жести).
10. Ієрархія потреб людини по Маслоу, її значення для медсестринської справи. Характеристика життєво-важливих потреб.
11. Проблеми пацієнта, пов’язані з порушенням задоволення фізіологічних потреб.
12. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах.
13. Санітарно-протиепідемічний режим: мета, завдання, засоби забезпечення.
14. Проблеми внутрішньолікарняної інфекції.
15. Характеристика і способи передачі збудників внутрішньолікарняної інфекції.
16. Інфекційна безпека.
17. Профілактика передачі вірусів парентеральних гепатитів і ВІЛ-інфекції в лікувально-профілактичних закладах.
18. Види, методи і режими дезінфекції в лікувально-профілактичних закладах.
19. Характеристика сучасних засобів дезінфекції (дезактин, стериліум, сульфохлорантин, хлорантоїн тощо).
20. Приготування і використання дезінфекційних розчинів різної концентрації. Правила зберігання хлоровмісних розчинів.
21. Правила техніки безпеки при роботі з хлоровмісними розчинами.
22. Дезінфекція й утилізація одноразових медичних виробів.
23. Передстерилізаційне очищення шприців, голок, гумових виробів.
24. Мийні розчини, приготування, критерії використання.
25. Контроль якості передстерилізаційного очищення: реактиви, постановка, критерії оцінювання.
26. Види, методи і способи стерилізації в лікувально-профілактичних закладах.
27. Стерилізація в сухожаровій шафі: режим стерилізації, контроль за режимом, види упаковки медичних інструментів.
28. Автоклавування: режим стерилізації, контроль за режимом, види упаковки медичних інструментів.
29. Робота медсестринського персоналу в приймальному відділенні стаціонару.
30. Медична документація приймального відділення стаціонару.
31. Види санітарної обробки пацієнтів: повна і часткова.
32. Транспортування пацієнта в лікувальне відділення (на лікарняному візку, кріслі-візку, на руках, пішки).
33. Лікувально-охоронний режим, його елементи і значення для пацієнта.
34. Види режимів рухової активності.
35. Правильна біомеханіка при різних положеннях тіла.
36. Переміщення пацієнта в ліжку і різні види його положення (на спині, на животі, у положенні Фаулера і Сімса).
37. Запобігання травмам у пацієнта. Специфіка ризику травм у пацієнтів різного віку.
38. Вимоги до постільної білизни. Зміна постільної і натільної білизни тяжкохворим.

39. Правила збирання і транспортування брудної білизни.
40. Пролежні. Методика визначення ступеня ризику розвитку пролежнів у пацієнта.
41. Фактори ризику розвитку пролежнів.
42. Медсестринські втручання при ризику розвитку пролежнів.
43. Локалізація, стадії утворення пролежнів.
44. Тактика медичної сестри при розвиткові пролежнів.
45. Основні принципи лікувального харчування.
46. Лікувальні столи, характеристика основних лікувальних столів.
47. Види штучного харчування пацієнта: через зонд, через гастростому, парентерально, за допомогою живильної клізми.
48. Термометрія: будова термометра, правила зберігання та користування термометром.
49. Ступені підвищення температури.
50. Стадії гарячки, особливості спостереження та догляду за пацієнтами в стані гарячки.
51. Клінічні симптоми захворювання органів дихання.
52. Спостереження і догляд за пацієнтом під час задишки, кашлю, кровохаркання.
53. Оксигенотерапія: правила зберігання і подавання кисню. Техніка безпеки під час роботи з кисневими установками.
54. Клінічні симптоми захворювань органів кровообігу.
55. Спостереження і догляд за пацієнтом при болю в серці, запамороченні.
56. Спостереження і догляд за пацієнтом при брадикардії, тахікардії, аритмії.
57. Спостереження і догляд за пацієнтом при гіпотензії, гіпертензії.
58. Клінічні симптоми при захворюваннях органів травного каналу.
59. Спостереження та догляд за пацієнтом при блюванні, аспірації блювотних мас.
60. Спостереження та догляд за пацієнтом при метеоризмі, закрепах.
61. Клінічні симптоми при захворюваннях органів сечової системи.
62. Спостереження і догляд за пацієнтом при нетриманні та затримці сечі.
63. Стадії термінального стану, їх основні клінічні прояви.
64. Принципи реанімації.
65. Правила поводження з трупом.
66. Поняття про паліативну та хоспісну допомогу.
67. Стадії горя. Оцінювання реакції пацієнта на втрату та його здатність адаптуватися до неї.
68. Етико-деонтологічні особливості спілкування з інкурабельним пацієнтом, його сім'єю та близькими.
69. Найпростіша фізіотерапія. Види найпростіших фізіотерапевтичних процедур.
70. Показання та протипоказання до застосування тепла та холоду. Можливі ускладнення та їх профілактика.
71. Водолікування: види, механізм дії, показання, протипоказання, догляд за пацієнтами.
72. Гірудотерапія: механізм дії, показання, протипоказання, ускладнення та їх профілактика.
73. Солюкс-лампа та кварцування: механізм дії, показання, протипоказання, ускладнення та їх профілактика.
74. Вимоги до зберігання лікарських засобів.
75. Шляхи і способи введення лікарських засобів в організм, їх характеристика.
76. Виписування й отримування ліків в умовах лікувально-профілактичних закладів.
77. Правила зберігання, розміщення і обліку лікарських засобів у відділенні.
78. Зберігання й облік препаратів списку А і Б.
79. Правила роздачі лікарських засобів. Право пацієнта на інформацію про лікарські засоби.
80. Ускладнення, що виникають при парентеральному способі введення лікарських засобів. Тактика медичної сестри.
81. Чинні накази, інструкції і методичні вказівки МОЗ України, Головних управлінь

- охорони здоров'я облдержадміністрацій.
82. Лабораторне дослідження харкотиння: бактеріологічне, загальне.
 83. Лабораторне дослідження калу, сечі.
 84. Характеристика основних методів інструментального обстеження пацієнтів, роль медичної сестри.
 85. Підготовка пацієнтів до рентгенологічного обстеження шлунка, жовчного міхура, кишок, нирок, сечового міхура.
 86. Підготовка пацієнта до ендоскопічного обстеження: бронхоскопії, езофагогастродуоденоскопії, колоноскопії, цистоскопії.
 87. Підготовка пацієнта до ультразвукового обстеження.
 88. Підготовка пацієнта до проведення пункцій (абдомінальної, плевральної, люмбальної), догляд за пацієнтами після пункції.
 89. Підготовка пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне дослідження, роль медичної сестри в підготовці та проведенні шлункового зондування.
 90. Беззондові методи дослідження шлункової секреції.
 91. Підготовка пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне дослідження, роль медичної сестри в підготовці та проведенні дуоденального зондування.
 92. Визначення понять “здоров'я”, “суспільне здоров'я”.
 93. Показники суспільного здоров'я: народжуваність, смертність, середня тривалість життя, захворюваність.
 94. Чинники ризику виникнення захворювань.
 95. Диспансеризація — активна форма медичного нагляду за станом здоров'я населення. Роль медичної сестри.
 96. Основні принципи тренування: поступовість, систематичність, різноманітність, індивідуальний підхід до пацієнтів.
 97. Фізичні вправи як лікувальний чинник. Визначення ступеня фізичного навантаження за частотою пульсу і дихання.
 98. Особливості рухової активності різних груп населення з урахуванням віку, характеру праці, стану здоров'я.
 99. Визначення поняття, вплив раціонального харчування на здоров'я.
 100. Основні вимоги до раціонального харчування.
 101. Організація харчування залежно від інтенсивності (енерговитрат) праці.
 102. Формула розрахунку маси тіла. Характеристика розвантажувальних дієт.
 103. Характеристика основних засобів загартовування.
 104. Рекомендації щодо загартовування здорової людини.
 105. Саморегуляція поведінки як одна з важливих функцій психіки людини.
 106. Принципи ставлення до життя, які сприятливо впливають на мотиваційну саморегуляцію. Реалізація програми самовиховання.
 107. Психологічний захист.
 108. Аутотренінг як система концентрованого саморозслаблення і самонавіювання.
 109. Соціально-психологічні проблеми сім'ї, проблеми розлучення. Роль сім'ї у формуванні здоров'я дітей.
 110. Визначення понять “геронтологія”, “герогігієна”, “геріатрія”.
 111. Проблеми людей похилого віку.
 112. Основні умови активного довголіття.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Медсестринська справа: визначення, функції, значення.
2. Стандарти медсестринського догляду. Моделі медсестринської справи.
3. Медсестринський процес: необхідність впровадження в медсестринську освіту і практику.
4. Два типи спілкування: вербальний і невербальний. Їх характеристика.
5. Ієрархія потреб людини по Маслоу, її значення для медсестринської справи. Характеристика життєво-важливих потреб.
6. Поняття про санітарно-протиепідемічний режим, його мета, завдання, засоби забезпечення.
7. Проблеми внутрішньолікарняної інфекції.
8. Види, методи і режими дезінфекції в лікувально-профілактичних закладах.
9. Передстерилізаційне очищення шприців, голок, гумових виробів.
10. Види, методи і способи стерилізації в лікувально-профілактичних закладах.
11. Види санітарного оброблення пацієнтів: повне і часткове.
12. Види режимів рухової активності.
13. Пролежні. Методика визначення ступеня ризику розвитку пролежнів у пацієнта.
14. Медсестринські втручання при ризику розвитку пролежнів.
15. Локалізація, стадії утворення пролежнів. Тактика медичної сестри при розвитку пролежнів.
16. Лікувальні столи, характеристика основних лікувальних столів.
17. Види штучного харчування пацієнта: через зонд, через гастростому, парентерально, за допомогою живильної клізми.
18. Ступені підвищення температури.
19. Стадії гарячки, особливості спостереження та догляду за пацієнтами в гарячці.
20. Спостереження і догляд за пацієнтом при задишці, кашлі, кровохарканні.
21. Спостереження і догляд за пацієнтом при болі в серці, запамороченні, брадикардії, тахікардії, аритмії, гіпотензії, гіпертензії.
22. Спостереження та догляд за пацієнтом при блюванні, аспірації блювотних мас, метеоризмі, закрепках.
23. Спостереження і догляд за пацієнтом при нетриманні, затримці сечі.
24. Поняття про паліативну та хоспісну допомогу.
25. Стадії горя. Оцінювання реакції пацієнта на втрату і його здатність адаптуватися до неї.
26. Ускладнення, що виникають при парентеральному способі введення лікарських засобів. Тактика медичної сестри.
27. Підготовка пацієнтів до основних методів лабораторного обстеження пацієнта.
28. Підготовка пацієнтів до основних видів інструментального обстеження пацієнтів.

9. Індивідуальні завдання

З метою кращого засвоєння знань здобувачками освіти з основ медсестринства програмою і навчальним планом спеціальності передбачене виконання індивідуальних завдань:

1. Підготовка кросвордів з тем: здоровий спосіб життя, активне довголіття, загартування організму, чинники ризику виникнення захворювань, уявлення про психотерапію, сімя та здоров'я.

10. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні заняття, самостійна позааудиторна робота. Під час практичних занять використовуються засоби наочності, зокрема на всі заняття створені мультимедійні презентації, інтерактивні методи.

Практичні заняття спрямовані на отримання базових знань та відпрацювання алгоритмів виконання практичних навичок на рівні навички. На практичних заняттях студенти опановують уміння спілкуватися з хворими як на прикладах розігрування елементів рольової та ділової гри, так і безпосередньо при роботі з хворими.

11. Методи контролю

На лекціях, практичних заняттях контроль знань проводиться різними методами: опитування, розв'язування тестових завдань, виконання практичних навичок при роботі в малих групах, та індивідуальне виконання практичної навички. Значне місце при оцінці знань відводиться розв'язуванню ситуаційних задач як типових так і підвищеної складності.

Контроль самостійної позааудиторної роботи проводиться у формі виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях, індивідуальних консультаціях згідно графіка.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, який включає усні відповіді та виконання практичної навички.

12. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з освітнього компонента «Медсестринський догляд за пацієнтами та основи медичної маніпуляційної техніки»

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з основ медсестринства складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я ОПП «Сестринська справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо–професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), ОПП «Сестринська справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;

- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів вищої освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час с практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вміння обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИЙ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на теоретичних заняттях

Оцінка «5» - здобувач освіти:

- дає повні відповіді на всі запитання, правильно визначає поняття;
- точно формулює думки і обґрунтовує їх;
- послідовно і точно викладає матеріал;
- грамотно оформлює свою відповідь;
- вміє вирішувати ситуаційні задачі з виділенням першочергових заходів по наданню допомоги на догоспітальному етапі (правильні логічно обґрунтовані відповіді)

Оцінка «4» - здобувач освіти:

- відповідь задовольняє ті ж самі вимоги, що й відповідають на оцінку «5», але студент зробив незначні помилки в теоретичних знаннях та допустив невеликі неточності.

Оцінка «3» - здобувач освіти:

- знає і розуміє основні положення теми, але: є прогалини в теоретичних знаннях, в обґрунтуванні та осмисленні ситуаційних задач, допускає помилки при визначенні понять, термінології;
- у відповіді немає чіткості, послідовності;
- не вміє вирішувати задачі;
- плутає послідовність дії при наданні невідкладної допомоги.

Оцінка «2» - здобувач освіти:

- не орієнтується в матеріалі;
- виявляє не розуміння теми;
- допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого;
- відповідь відсутня.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на практичних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
1. Високий	«5»	<p>Здобувач освіти вільно володіє темою заняття. Виконуючи завдання, виявляє творчі здібності, самостійно проводить аналогії, надає порівняльні характеристики, обґрунтовуючи свої відповіді, користується широким арсеналом доказів своєї думки, наводить приклади.</p>
		<p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повністю, без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі • Враховує показання і протипоказання • Застосовує навички спілкування з пацієнтом на всіх етапах алгоритму. <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з теми і застосовує їх при виконанні виробничих завдань;

		<p>3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 90-100% від загальної кількості тестових завдань.</p>
2. Достатній	«4»	<p>Здобувач освіти володіє темою заняття, виконує типові завдання виробничої діяльності, орієнтується в нестандартних ситуаціях, усвідомлює основні поняття, може пояснити зв'язок між причиною і наслідками.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти допускає помилки в підготовчому етапі. Процедури виконуються в правильній послідовності. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат та стан здоров'я.</p> <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з базових наук і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 89,9-75 % від загальної кількості тестів.</p>
3. Середній	«3»	<p>Здобувач освіти виконує типові завдання</p>

		<p>професійної діяльності, має знання з теми заняття та базових дисциплін.</p> <p>Здобувач освіти володіє більшою частиною навчального матеріалу з теми, але не завжди робить правильні логічні висновки і узагальнення.</p> <p>Володіє загально-професійними і спеціалізовано професійними компетенціями.</p> <p>Не достатньо володіє навиками з охорони праці, інфекційної безпеки, знаннями нормативної бази в галузі охорони здоров'я.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> • допускає помилки, які завдають шкоди психологічному здоров'ю пацієнта • не може чітко указати показання і протипоказання для здійснення процедури • не чітко виконують підготовчий і завершальний етапи алгоритму практичного навичка. <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 74,9-60% від загальної кількості тестів.</p>
<p>4. Початковий</p>	<p>«2»</p>	<p>Під час здійснення виробничих функцій, здобувач освіти виконує окремі типові завдання професійної діяльності. Не демонструє систему необхідних умінь для формування загально-професійних компетенцій, не володіє системним мисленням.</p> <p>Здобувач освіти частково усвідомлює значення теми для застосування в майбутній професійній діяльності фельдшера.</p> <p>Не повністю розуміє або плутає значення ключових понять з теми. Не достатньо володіє теоретичними знаннями, уміннями та навиками. Не здатний відповідати на більшість питань.</p> <p>Допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта.</p> <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 59,9 % і менше.</p>

Оцінювання роботи здобувачів освіти

Критерії оцінювання	оцінки			
	5	4	3	2
1. Оцінка усної відповіді на підготовчому та основному етапах	Повна, обґрунтована з використанням медичної термінології	Повна з непевними поясненнями або помилками з використанням медичної термінології	Неповна відповідь, але основні поняття засвоєні	Матеріал не засвоєно, відповідь відсутня або неправильна
2. Оцінювання тестів	100 – 90 % правильних відповідей	89,9 – 75 % правильних відповідей	74,9 – 60 % правильних відповідей	59,9 % та менше правильних відповідей
3. Рішення ситуаційних задач	Правильні логічно обґрунтовані відповіді	Правильні відповіді з недостатнім обґрунтуванням	Частково правильні відповіді, обрана тактика порушує стан дитини	Відповіді відсутні
4. Практичні навички	Правильно виконує практичні навички, дотримуючись алгоритму послідовності дій	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які не порушують стан жінки	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які незначно порушують стан жінки	Неправильно виконує практичні навички або допускає помилки, які наносять шкоду жінці
5 Активність	Проактивний Приймає участь у виконанні завдань. Сам продукує ідеї	Активний Приймає участь у виконанні завдань		Пасивний Не приймає участь у виконанні завдань

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії клінічних дисциплін

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.

Голова циклової комісії _____ Марія ШУЛЛА

**Критерії оцінювання самостійної роботи
здобувачів освіти з освітнього компонента
«Медсестринський догляд за пацієнтами та основи медичної
маніпуляційної техніки»**

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з основ медсестринства складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я ОПП «Сестринська справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), ОПП «Сестринська справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма:	Сестринська справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів вищої освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час с практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вміння обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований

виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;

- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильно і повно розкрито зміст матеріалу в обсязі програми, відповідь має чіткий, логічний та послідовний характер;
- повністю розкрито зміст понять, точно використано наукові терміни;
- відповідь насичена глибокими та розгорнутими судженнями;
- зроблено аргументовані висновки;
- здобувач освіти демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання.

Оцінка «4» (добре) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- майже повно розкрито основний зміст матеріалу, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу;
- надано правильне визначення понять і чітко використано наукові терміни;
- недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база, недостатньо мотивовані висновки;
- здобувач освіти вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації;
- у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- зміст навчального матеріалу викладено неповно, фрагментарно, відповідь має недостатньо стійкий (здобувач вищої освіти відповідав невпевнено) та послідовний характер;
- допущено певні помилки й неточності у використанні наукової термінології та визначенні понять;
- відповідь має формальний та переважно репродуктивний характер, висновки не аргументовані та не охоплюють всього змісту викладеного матеріалу;
- у новій навчальній ситуації здобувач освіти використовує лише окремі знання вивченого матеріалу;
- у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- здобувач освіти неспроможний відтворити зміст навчального матеріалу у певній послідовності, у відповіді окремі фрагменти знань перемежуються з розрізненими фактами та загальними фразами;
- допущено грубі помилки при визначенні понять та використанні термінології;
- викладений матеріал не узагальнено, висновки не сформульовано;
- у відповіді наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінювання тестових завдань

Оцінка «5» (відмінно) - 100-90% правильних відповідей.

Оцінка «4» (добре) – 89,9-75% правильних відповідей.

Оцінка «3» (задовільно) – 74,9-60% правильних відповідей.

Оцінка «2» (незадовільно) – 59,9% і менше правильних відповідей.

Оцінювання розв'язання ситуаційної задачі

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти правильно виконав практичне завдання (ситуаційну вправу), спроможний аргументовано відстоювати свою думку.

Оцінка «4» (добре) - здобувач освіти показує не досить високі знання понятійного апарату та літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та ставлення до відповідних категорій.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату та літературних джерел.

Оцінювання презентацій

Оцінка «5» (відмінно) - тему розкрито повно, використані матеріали демонструють розуміння теми, матеріал викладений в логічній послідовності, з використанням міждисциплінарних зв'язків, грамотно, раціонально використані можливості комп'ютерної анімації, презентація не перевантажена слайдами (до 15 слайдів), раціонально використані графіки, малюнки, діаграми тощо. Здобувач освіти чітко, впевнено та грамотно доповідає і викладає матеріал, відповідає на запитання, готовий до дискусії.

Оцінка «4» (добре) - тему розкрито частково, має місце порушення логічної послідовності, неповне використання міждисциплінарних зв'язків, допущені незначні граматичні помилки, недостатньо використані можливості комп'ютерної анімації, презентація перевантажена слайдами (або недостатньо слайдів для розкриття теми), на одному слайді багато дрібної інформації.

Оцінка «3» (задовільно) - наявні суттєві недоліки у виконанні презентації, тема розкрита частково, порушена логічна послідовність викладеного матеріалу, здобувач вищої освіти не завжди з розумінням підбирає матеріал, допущені помилки як в презентації, так і в доповіді. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів.

Оцінка «2» (незадовільно) - тему не розкрито, в роботі відсутні графіки, малюнки. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів. Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не може відповісти на запитання.

Оцінювання рефератів

Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів:

- 1) обсяг виконаного реферату;
- 2) якість написання.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться за реферат, який має обсяг 12 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

Оцінка «4» (добре) ставиться за реферат, який має обсяг 8 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка «5» (відмінно) - здобувач вищої освіти надав повну, обґрунтовану відповідь на питання, використав всі рекомендовані джерела інформації, чітко відповідає на поставлені питання, дотримана етика посилань.

Оцінка «4» (добре) - здобувач вищої освіти надав достатню відповідь на питання, використав матеріали основних джерел інформації, надає відповіді на поставлені питання, допускає незначні помилки в обґрунтуванні, дотримана етика посилань.

Оцінка «3» (задовільно) - здобувач вищої освіти орієнтується в поняттях, частково розкрив питання, використані тільки матеріали підручника, відповідає на поставлені питання невпевнено, допускає фактичні помилки, дотримана етика посилань дотримана частково.

Оцінка «2» (незадовільно) - здобувач вищої освіти не виконав роботу, на поставлені питання не відповідає або допускає грубі помилки.

13. Методичне забезпечення

1. До кожного практичного заняття підготовлено інструктивні карти, алгоритми виконання практичних навичок, набір ситуаційних задач та тестів різного рівня складності.

2. Для виконання позааудиторної самостійної роботи підготовлені методичні матеріали з тестовим матеріалом, запитаннями для самоконтролю, рекомендованою літературою.

3. Зразки медичних документів

14. Рекомендована література

Основна

Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський процес. — К.: Здоров'я, 2001.

Інфекційний контроль у медичних закладах: навч. посіб. / Під заг. керів. І.Я. Губенко. — Черкаси, 2007. — 44 с.

Касевич Н.М. Основи медсестринства в модулях: навч. посіб. — К.: Медицина, 2009.

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2008. — 424 с.

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 464 с.

Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.В. та ін. Догляд за хворими: підручник. — К.: ВСВ Медицина, 2010. — 488 с.

Лісовий В.М., Ольховська Л.П., Капустник В.А. Основи медсестринства: підручник. — К.: ВСВ Медицина, 2010. — 560 с.

Медсестринський догляд за пацієнтом: Стандарти медсестринських процедур, маніпуляцій та планів догляду і навчання: навч. посіб. / І.Я. Губенко, О.Т. Шевченко, Л.П. Бразалій, В.Г. Апшай. — К.: Медицина, 2008. — 304 с.

Пасечко Н.В., Лемке М.О. Мазур П.Є. Основи сестринської справи: підручник. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. — 544 с.

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2009. — 480 с.

Додаткова

Кудрявцева Т.О. Сестринський процес: етапи, зміст, документація: навч.-метод. посіб. — К.: Здоров'я, 2001. — 96 с.

Шевченко О.Т. Психологія кризових станів: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005 — 120 с.

15. Інформаційні ресурси

Мережа Інтернет